

Apoll und Daphne

Ov. met. 1,452-567

*Primus amor Phoebi Daphne Peneia: quem non
fors ignara dedit, sed saeva Cupidinis ira.
Delius hunc nuper, victo serpente superbus,
viderat adducto flectentem cornua nervo* 455
'quid' que 'tibi, lascive puer, cum fortibus armis?'
*dixerat, 'ista decent umeros gestamina nostros,
qui dare certa ferae, dare vulnera possumus hosti,
qui modo pestifero tot iugera ventre prementem
stravimus innumeris tumidum Pythona sagittis.* 460
*tu face nescio quos esto contentus amores
inritare tua, nec laudes adsere nostras.'*
*filius huic Veneris 'figat tuus omnia, Phoebe,
te meus arcus' ait 'quantoque animalia cedunt
cuncta deo, tanto minor est tua gloria nostra.'* 465
*dixit et eliso percussis aëre pennis
inpiger umbrosa Parnasi constitit arce
eque sagittifera prompsit duo tela pharetra
diversorum operum: fugat hoc, facit illud amorem;
quod facit, auratum est et cuspide fulget acuta,* 470
*quod fugat, obtusum est et habet sub harundine plumbum.
hoc deus in nympa Peneide fixit, at illo
laesit Apollineas traiecta per ossa medullas:
protinus alter amat, fugit altera nomen amantis
silvarum latebris captivarumque ferarum* 475
*exuviis gaudens innuptaeque aemula Phoebes;
vitta coercebat positos sine lege capillos.
multi illam petiere, illa aversata petentes
inpatiens expersque viri nemora avia lustrat
nec, quid Hymen, quid Amor, quid sint conubia curat.* 480
*saepe pater dixit 'generum mihi, filia, debes',
saepe pater dixit 'debes mihi, nata, nepotes':
illa velut crimen taedas exosa iugales
pulchra verecundo suffuderat ora rubore
inque patris blandis haerens cervice lacertis* 485
*'da mihi perpetua, genitor carissime' dixit
'virginitate frui: dedit hoc pater ante Dianae.'*

*ille quidem obsequitur; sed te decor iste, quod optas
 esse vetat, votoque tuo tua forma repugnat:* 490
*Phoebus amat visaeque cupit conubia Daphnes,
 quodque cupit, sperat, suaque illum oracula fallunt;
 utque leves stipulae demptis adolentur aristis,
 ut facibus saepes ardent, quas forte viator
 vel nimis admovit vel iam sub luce reliquit,
 sic deus in flammis abiit, sic pectore toto 495
 uritur et sterilem sperando nutrit amorem.
 spectat inornatos collo pendere capillos
 et 'quid, si comantur?' ait. videt igne micantes
 sideribus similes oculos, videt oscula, quae non
 est vidisse satis; laudat digitosque manusque 500
 brachiaque et nudos media plus parte lacertos:
 si qua latent, meliora putat. fugit ocior aura
 illa levi neque ad haec revocantis verba resistit:
 'Nympha, precor, Penei, mane! non insequor hostis;
 nympha, mane! sic agna lupum, sic cerva leonem, 505
 sic aquilam penna fugiunt trepidante columbae,
 hostes quaeque suos; amor est mihi causa sequendi.
 me miserum! ne prona cadas indignave laedi
 crura notent sentes, et sim tibi causa doloris!
 aspera, qua properas, loca sunt: moderatius, oro, 510
 curre fugamque inhihe: moderatius insequar ipse.
 cui placeas, inquire tamen; non incola montis,
 non ego sum pastor, non hic armenta gregesque
 horridus observo. nescis, temeraria, nescis,
 quem fugias, ideoque fugis. mihi Delphica tellus 515
 et Claros et Tenedos Patareaque regia servit;
 Iuppiter est genitor. per me, quod eritque fuitque
 estque, patet; per me concordant carmina nervis.
 certa quidem nostra est, nostra tamen una sagitta
 certior, in vacuo quae vulnera pectore fecit! 520
 inventum medicina meum est, opiferque per orbem
 dicor, et herbarum subiecta potentia nobis:
 ei mihi, quod nullis amor est sanabilis herbis
 nec prosunt domino, quae prosunt omnibus, artes!'*

<i>Plura locuturum timido Peneia cursu</i>	525	
<i>fugit cumque ipso verba imperfecta reliquit,</i>		
<i>tum quoque visa decens; nudabant corpora venti,</i>		
<i>obviaque adversas vibrabant flamina vestes,</i>		
<i>et levis impulsos retro dabat aura capillos,</i>		
<i>auctaque forma fugae est. sed enim non sustinet ultra</i>	530	
<i>perdere blanditias iuvenis deus, utque monebat</i>		
<i>ipse Amor, admisso sequitur vestigia passu.</i>		
<i>ut canis in vacuo leporem cum Gallicus arvo</i>		
<i>vidit, et hic praedam pedibus petit, ille salutem</i>		
<i>(alter inhaesuro similis iam iamque tenere</i>	535	
<i>sperat et extento stringit vestigia rostro;</i>		
<i>alter in ambiguo est, an sit comprehensus, et ipsis</i>		
<i>morsibus eripitur tangentiaque ora relinquit):</i>		
<i>sic deus et virgo; est hic spe celer, illa timore.</i>		
<i>qui tamen insequitur pennis adiutus amoris</i>	540	
<i>ocior est requiemque negat tergoque fugacis</i>		
<i>inminet et crinem sparsum cervicibus adflat.</i>		
<i>viribus absumptis expalluit illa citaeque</i>		
<i>victa labore fugae ['Tellus' ait, 'hisce vel istam,</i>	die Textgestalt folgt der Übers.	
<i>victa labore fugae], spectans Peneidas undas</i>	544a	
<i>[quae facit ut laedar mutando perde figuram!]</i>	545	
<i>fer, pater' inquit 'opem, si flumina numen habetis!</i>		
<i>qua nimium placui, mutando perde figuram!'</i>		
<i>[qua nimium placui, Tellus, ait, hisce vel istam]</i>	547a	
<i>vix prece finita torpor gravis occupat artus:</i>		
<i>mollia cinguntur tenui praecordia libro,</i>		
<i>in frondem crines, in ramos bracchia crescunt;</i>	550	
<i>pes modo tam velox pigris radicibus haeret,</i>		
<i>ora cacumen habet: remanet nitor unus in illa.</i>		
<i>Hanc quoque Phoebus amat positaque in stipite dextra</i>		
<i>sentit adhuc trepidare novo sub cortice pectus</i>		
<i>complexusque suis ramos ut membra lacertis</i>	555	
<i>oscula dat ligno: refugit tamen oscula lignum.</i>		
<i>cui deus 'at, quoniam coniunx mea non potes esse,</i>		
<i>arbor eris certe' dixit 'mea. semper habebunt</i>		
<i>te coma, te citharae, te nostrae, laure, pharetrae.</i>		
<i>tu ducibus Latiis aderis, cum laeta triumphum</i>	560	
<i>vox canet et visent longas Capitolia pompas.</i>		
<i>postibus Augustis eadem fidissima custos</i>		
<i>ante fores stabis mediamque tuebere quercum,</i>		
<i>utque meum intonsis caput est iuvenale capillis,</i>		
<i>tu quoque perpetuos semper gere frondis honores.'</i>	565	
<i>finierat Paeon: factis modo laurea ramis</i>		
<i>adnuat utque caput visa est agitasse cacumen.</i>		